

Biskop Atle Sommerfeldt:

Visitaspreden Hobøl, 8.6.2014

Pinsedag – Joh 20,19-23

Frykten

Det er i grunnen nok å bekymre seg over i livet, dersom vi først kjenner etter og tenker gjennom hvordan det er å være født inn i vår verden. Vi aner jo egentlig ikke hva som kan skje med oss. Fremtiden er lukket. Vi kjenner alle sammen mennesker som har fått snudd om livet sitt på noen få øyeblikk og fått en helt annen fremtid enn de hadde tenkt seg. Det er all grunn til fryktsomhet.

Jevnlig gjøres vi oppmerksom på de store truslene mot livet vårt. I min oppvekst var det atomkrigens mulighet, i denne og de nærmeste generasjonene er det klimaendringene og hva de vil gjøre med våre og andres livsbetingelser som gir grunnlag for berettiget bekymring og frykt for hva fremtiden vil bringe.

Klimaendringene vil bringe mennesker på flukt, bety store utfordringer for den globale matproduksjonen, og truer det biologiske mangfoldet i skaperverket. Her i Hobøl har dere flere arter som er rødlistet – dvs utryddelsestruet som følge av menneskelig aktivitet og som blir ytterligere truet av de kommende klimaendringene. Også her er vår generasjons ødeleggelse av naturens bibliotek en høyst nærværende mulighet.

Noelle som ble døpt i denne gudstjenesten, er født inn i denne virkeligheten. Hennes liv bærer med seg den livsformen vi og generasjonene før oss har gjort henne og oss avhengig av. Hun arver vår avhengighet av fossil energi og inntektene som kommer fra forbruket av olje og gass. Hun er født til en fremtid der hun må håndtere arven etter sine foreldre og våre foreldres ødeleggende valg.

Det ligger dypt i oss å stenge slike dystre og ubehagelige tanker ute fra vårt daglige liv. Vi stenger dørene og håper at truslene fra klimaforandringene vil forsvinne og ikke berøre oss. Vi lukker øynene for klimaendringene som skjer i dag og ødelegger livsgrunnlaget for millioner av mennesker.

Dypest i oss ligger bevisstheten om at livet vi fødes til langsomt ødelegges og kommer til en absolutt slutt når vi innhentes av dødens virkelighet. Den kan verken sunt kosthold, utstrakt mosjon, et godt helsevesen eller sikkerhetssystem berge oss fra, alt dette utsetter bare døden. Til slutt vil ødeleggelsen overvinne oss slik den tilslutt gjorde med Ingerid Aagoth Johansen som vi skal minnes senere i gudstjenesten.

Fredshilsen

Disiplene som var samlet i Jerusalem var helt overbevist om at da Jesus døde på korset, var det slutt. Det var slutt på de store visjonene om fremtiden Jesus hadde inspirert dem til å tro på. Frykten åt i stykker deres frimodighet. De turte ikke å bevege seg ute blant folk av frykt for forakten deres. Så der satt de – bak stengte dører, innkrøkt i sin egen redsel og håpet at alt allikevel gikk over – etter hvert.

Midt i dette stengte rommet står plutselig Jesus. De visste det var ham fordi han kunne vise dem sårene etter naglene i håndflatene sine og etter spydstikket i siden. Han lot seg bli gjenkjent ved merkene han hadde fått i kampen mot undertrykkelse og ødeleggelse.

Disiplene forventet kanskje at Jesus hadde møtt dem med anklager. Tross alt hadde de fleste av dem sviktet. De stengte dørene talte tydeligere enn alle ord om at deres tillit til Jesus og den Gud som Jesus hadde fortalt dem om, var svært liten. Det var ikke mye tro i disiplenes stengte rom.

Men Jesus møtte ikke deres tvil på Gud og ham selv med anklager. Han møtte dem med fredshilsenen. «Fred være med dere», sa Jesus, i en språklig form som ikke uttrykker et ønske – slik vi ofte bruker det – men som stadfestelse av et faktum: «Fred er kommet til dere», sier Jesus til disiplene – og til oss.

Hva slags fred er det som er kommet med Jesus? Fred, det hebraiske shalom, uttrykker en tilstand av fullkommen helhet, slik livet var i begynnelsen da Gud blåste sin Ånd inn i menneskene og ga dem sin guddommelige livskraft slik vi hørte lest fra 2. Mosebok. Shalom er ikke bare fravær av frykt og vold, men selve det gjenopprettede livets fullkommenhet. Dette er den fred den korsfestede og oppstandne Jesus bringer til disiplene

Livets Ånd

Etter fredshilsenen puster Jesus på disiplene. Han gir dem den samme Ånd som Gud ga menneskene ved skapelsens morgen, den ånd som ga menneskene liv og som i Jesu oppstandelse viste menneskene at Gud seirer over ødeleggelsen.

Jesus kom til dem fra den andre siden av smerte og frykt og død. Slik Guds Ånd i skapelsen ga liv og fortsetter å gi liv til alle mennesker og ikke bare til en bestemt etnisk eller religiøs gruppe, kommer Jesus fra Guds fremtid med liv og fred til alle mennesker og alle folkeslag. Jesus tydeliggjør at Guds ånd ikke er bundet av alle de grenser og skillelinjer vi mennesker på vei mot ødeleggelsen setter mellom hverandre. Jesus gjentar skapelsens Guds-handling ved på ny å puste skapelsens seirende livskraft inn i disiplene.

Et nytt folk og fellesskap

Guds Ånd skaper ved Jesu pust et nytt fellesskap knyttet til den korsfestede og oppstandne. Det er et nytt folk som skaper. Dette nye folket overskrider på samme måte som Jesus, alle de begrensinger vi setter mellom mennesker og mellom mennesker og resten av skaperverket. Guds Ånd skaper kirken for at mennesker skal bli født inn i Guds fremtid. I den

fremtiden inviteres menneskene til å hvile i vissheten om at ingen ting av det vi opplever eller gjør eller føler kan rive oss ut av fellesskapet med livets og kjærlighetens Gud. Gud gir oss håp om en fremtid som overvinner ødeleggelse og død.

Dåpens vann

Det var vannet som ga mulighet for skapelsens liv. Gud lot vannet komme opp og livet ble mulig. Vannet er som vi vet et lukket system som er konstant. Det vannet vi drikker, er del av vannets kretsløp som har pågått fra skapelsens morgen. Det er forutsetningen for at livet finnes. Menneskekroppen er mer enn 70 % vann og ved vårt livs endestasjon, blir vi igjen en del av dette kretsløpet – til jord skal vi bli når ødeleggelsen er fullført.

Vannet som vi har brukt i dag i dåpen er del av det samme kretsløpet. I gammel tid hadde ikke døpefonten i Hobøl kirke et fat. Hele fonten var full av vann og barnet ble dypet i det. I bunnen av fonten er det et hull som dåpsvannet ble tappet ut fra og det ble ledet ned i jorda i kirken – det var ikke gulv den gangen – men også ofte ut til kirkegården. I dag er en liten del av vannets kretsløp kommet tilbake til døpefonten.

Men i dåpen får vannet en ny betydning. Det blir vannet fra selve livets kilde i Guds fremtid. Det gir oss en ny fødsel inn i livet til den oppstandne Jesus. Når barnet løftes mot oss etter dåpen, bærer det oppstandelsens korsmerke. Det er forankret i Guds fremtid. Liksom den oppstandne Jesus bærer merkene etter det som bryter ned menneskets liv, vil også dåpsbarnet bære med seg og få nye sår. Men det er ikke sårene som bestemmer hennes og vår fremtid, men Guds handling i Jesus for oss, og med oss. Det er Gud som tar oss inn i det fellesskapet Ånden fra den oppstandne pustet på disiplene den gangen. Derfor er fellesskapet så utrolig mangfoldig – like mangfoldig som naturens mangfold – og holdt sammen av Guds selv slik vannet er det samme for alt liv. Dåpens felleskap overvinner ødeleggelse og død og gir oss oppstandelsens evige fremtid i gave.

Sendt av Ånden til verden

Kirken er sendt til verden med livets Ånd med fredshilsen og livskraft mot alt som ødelegger livet i vår verden.

Vi er sendt til lokalsamfunnet her i Hobøl, til Norge og til den globale menneskeslekt.

Vi er sendt til verden slik at alle mennesker kan finne et sted og et rom der Guds nåde feires og der de er tatt i mot akkurat slik de er.

Vi er sendt til verden for å ønske alle mennesker velkommen til å delta i kampen for vår felles fremtid, mot klimaødeleggelser og undertrykkelse og til å helbrede de manges sår og vår alles frykt for denne fremtiden.

Vi er ikke sendt til lukkede fellesskap bak stengte dører i frykt for samtid og fremtid, vi er sendt for å slutte oss til kirkens 2000-årige fellesskap som lovpriser livets Gud i bønn og arbeid for skapelsens livskrefter.

Kirken inviterer oss alle til å delta i livets måltid med brød og vin og der motta Guds Hellige Ånd som styrker oss og holder oss opp i en sann tro til det evige liv.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige Ånd svar og er og blir en sann Gud fra evighet til evighet.

Amen